Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 109. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 17-го ТРАВНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 17, 1979 No. 109. VOL LXXXVI

ЗВЕРНЕННЯ

ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ У СТОРІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ СИМОНА ПЕТЛЮРИ

В історії українського народу бували моменти слави, величі й перемоги, але не бракувало теж і моментів упадку й приниження. Заселюючи широкі простори Східньої Европи, проживаючи на шляхах із Азії в Европу, без природних кордонів, український народ вже від зарання своєї історії навчився надіятися на свою власну оборону. В боротьбі з численними ордами він здвигнув велику, могутню київську державу. Коли ж вона впала під ударами татарських орд і прийшов час упадку й руїни, український народ ніколи не примирювався із злою долею і за всяких обставин змагався за свою волю і державну незалежність.

Після років неволі й боротьби, надлюдськими зусиллями цілого народу, збросю козацьких полків, український народ знову відбудував у XVII сторіччі свою козацько-гетьманську державу. Довголітня боротьба за її безпеку й розбудову — це геройська епопея гідна великого, незламного народу!

Виснажений довголітньою боротьбою, обеззброєний і закріпощений, український народ ніколи не переставав думати про нову боротьбу, ще одну спробу здобути свою волю і державну незалежність.

Не зломила його волі до вільного життя і довголітня московська неволя; при перших познаках упадку російської імперії, він знову піднявся і в роках 1917-20 збудував своє незалежне державне життя.

Серед будівничих української держави 1917-20 років одне з передових місць займає Симон Васильович Петлюра. Він, як мало хто з його сучасників, розумів важливість своєї збройної сили при побудові своєї власної держави й хоча він і став головою найвищого державного органу України — Директорії, історія його знає передусім як Головного Отамана Військ Української Народної Республіки.

Ще за свого життя і головно після своєї трагічної смерти, Петлюра став символом українського державного відродження, прапором боротьби за українську державність, уосібленням-синонімом українства. Він все своє свідоме життя, від шкільної лавки до дня своєї смерти на бруку Парижу, віддав для національного відродження українського народу, для боротьби за українську державу. Ідеї української державности залишився Петлюра вірним до своєї передчасної смерти. Недовго перед своєю смертю він писав: „В українську державність ми віруємо, в її

(Закінчення на стор. 4)

ПРОДОВЖЕННЯ ДИСКУСІЇ НАД ЗВІТАМИ ТА ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТИ, ВИПОВНИЛИ ДРУГИЙ ДЕНЬ РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

Розпочалась перша сесія річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу.

Союзівка, Кергонксон. — Продовження дебат над звітами головних урядовців та відповіді на запити, виповнили другий день річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу у вівторок, 15-го травня ц. р.

Наради відкрив в год. 9-ій рано головний предсідник д-р Іван Флис і в дальшому ними проводили на переміну заступниця головного предсідника пані Марія Душник і заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась.

У дебатах над звітами взяли участь майже всі члени Головного Уряду, включно з почесними членами. В дебатах багато уваги пресвячено поодиноким ділянкам активностей УНС: фінансовій, організаційній та видавничій.

Після дебат, відповіді на запитання і завваги дискутантів - давали: головний предсідник д-р Іван Флис, заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась, головний директор для Канади сен. Павло Юзик, головний секретар Володимир Сохан, головний касир мгр Уляна Дячук та головний організатор Василь Оріховський.

Цього ж другого дня річних нарад відбулася вечірня сесія, яка була присвячена звітуванню Спеціяльної Організаційної Комісії та започаткування дебат над цим звітом, які продовжуватимуться в третьому дні нарад у середу, 16-го травня.

Під час церемонії започаткування річних нарад Українського Народного Союзу в понеділок, 14-го травня ц. р. Головний радний ред. Василь Дідюк з Торонта короткою промовою вшановує Тараса Шевченка — патрона УНС.

КВЕЦЬКО ХОЧЕ ВИЇХАТИ З СССР ПІСЛЯ ВІДБУТТЯ ТЕРМІНУ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Нижче подаємо повний текст листа Дмитра Квецька, який розповсюджується у самвидаві СССР.

Дмитро Квецько перебуває в таборі ВС 389/35 (Пермская область, Чусовский район, ст. Всесвятская). Він народився в 1937 році, має закінчену вищу освіту, колишній директор школи у Львові; заарештований в 1967 році, як один з „організаторів і керівників українського національного фронту", був засуджений того ж року на 15 років ув'язнення (в тому 5 років Володимірської тюрми) та 5 років заслання. Його судили за статтями 64,70 і 72 КК УССР.

„Доброго дня Дорога ...!

Перед самим Новим роком отримав від Вас бандеролю. Вперше за всю мою дванадцятирічну „одисею" трапилася мені така приємна новорічна несподіванка. Прямо неймовірно: після моєї такої довгої відсутности, забутий майже всіми, раптом дістаю такий новорічний дарунок. Й слів не вистачає, щоб висловити почування вдячности...

Новий рік припав на понеділок і вийшло два дні відпочинку. Я використав цей час на читання книжок. Люблю читати книжки, зокрема з історії. В історії знаходжу багато корисного для себе. Історію творять історичні постаті; вони, як артисти грають на історичній сцені. Цікаво порівнювати індивідуальну гру кожної великої людини. Багато допомагає при вивченні життя історичних особистостей мемуарна література. Більшість великих людей при кінці свого життя пишуть спогади, або провадять і публікують щоденники. Крім того дещо можна довідатися з серії „Життя видатних людей". Але тут інформації можуть бути

(Закінчення на стор. 4)

Д-ра Михайла Снігуровича переобрано на голову УККА, Відділ Ню Гейвен

Ню Гейвен (М.Я.). — В суботу 28 квітня відбулися Загальні Збори Українського Конгресового Комітету Америки, Відділ Ню Гейвен. До президії зборів вибрано: д-р Ярослав Туркало — голова і Гнат Андрусишин — секретар. Обширний звіт із діяльности Відділу за пройдену каденцію був надрукований в Бюлетені Відділу та розісланий членам разом із повідомленням про Загальні Збори.

В доповненні до звіту голова заторкнув тільки найважливіші аспекти діяльности. В загальному діловий рік був вдалим, праця проходила задовільно. Велично відзначено Листопадові і Січневі Роковини. В Листопадовій Академії виступив відомий мішаний хор „Думка" з Ню Йорку із повним концертом, а святочну промову виголосив мгр Іван Базарко, екзекутивний директор УККА. Січневі Роковини відзначено телевізійним виступом

Д-р Михайло Снігурович

Люби Ґіни із інформаціями про Україну і про Січневі Святкування в Ню Гейвені, бенкетом і балем в Шератон Парк-Плаза Готель із участю провідних діячів американського політичного світу, Богослуженням в церквах обох українських

(Закінчення на стор. 4)

Кредитівка „Самопоміч" в Ню Йорку покриває кошти подорожі родини Валентина Мороза до Америки

Валентин Мороз з працівниками Кредитової Кооперативи „Самопоміч" у Ню Йорку.

Ню Йорк. — Рада Директорів української Кооперації „Самопоміч" з Ню Йорку під головуванням адв. Романа Гуглевича постановила одноголосно на своєму засіданні в дні 10-го травня ц. р. покрити кошти подорожі дружини, сина й батька Валентина Мороза до Америки і в тій цілі асигнувати суму 2,250 долярів.

Валентин Мороз з подякою прийняв до відома це рішення й в суботу, 12 травня ц. р. особисто загостив до бюра кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку в товаристві екзекутивного директора УККА мгра Івана Базарка, редактора „Квартальника" д-ра Володимира Душника та керівника Інформаційного Бюра при ОН мгра Бориса Потапенка.

Тут його привітав президент Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку адв. Роман Гуглевич разом із скарбником інж. Романом Раковським, заступником скарбника Михайлом Головеєм та іншими членами керівних органів Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в особах інж. Любомира Зелика й Тиміша Шевчука, вручаючи Валентинові Морозові чек на суму 2,250 долярів.

Присутніми були також представники Об'єднання Українців Америки „Самопоміч" — спонзора кредитової кооперативи „Самопоміч" — в особах голови судді Б. Ластовецького, секретаря д-ра В. Палідвора та членів Головної Управи Л. Пришляка, Е. Козіцької та О. Соневицької.

У відповідь на привітання, Валентин Мороз висловив своє признання новій українській іміграції за її поважний вклад у розвиток господарського сектора нашого життя в Америці у формі кредатової кооперації, підкреслюючи, що ніяка громада не може як слід розвиватися, не маючи господарсько-фінансової бази. Він сказав, що марксизм обезцінив вартість гроша, але українська громада слушно присвячує свою увагу розвоєві економічного сектора.

Опісля згідно з просьбою Валентина Мороза відкрито в Кредитовій Кооперативі „Самопоміч" в Ню Йорку його індивідуальне конто ч. 8902, яким може диспонувати тільки Валентин Мороз і його дружина (з хвилиною прибуття до Америки). Валентин Мороз негайно після того здепонував на те конто усі чеки, що їх був одержав від різних осіб.

На це конто, тобто на Фонд Допомоги Валентинові Морозові, можуть спрямовувати свої датки особи, які хочуть йому допомогти. Вони отримають посвідку, яка буде управнювати їх до відтягнення їхнього датку на податковому звідомленні.

Після того Валентин Мороз мав коротку гутірку зі службовиками Кредитової Кооперативи й зробив з ними спільну знімку.

В разі потреби, жертводавці можуть звертатися на адресу: Self Reliance (N. Y.), 108 Second Avenue, New York, N. Y., 10003.

Сен. Кеннеді оприлюднив плян крайового здоровельного забезпечення

Вашінгтон. — Минулого понеділка, 14-го травня, демократичний сенатор Едвард Кеннеді із Массачусетс формально оприлюднив свій плян відносно крайового здоровельного забезпечення („нешенел гелт іншуренс програм") зазначуючи, що його плян цілком відрізняється від пропозицій в тій справі президента Джіммі Картера, бо Президент пропонує тільки частинне здоровельне забезпечення, а натомість його плян, тобто Кеннеді, є „всеохоплюючим".

Сенатор Кеннеді, однак, знову підкреслив, що хоча не погоджується з президентом Картером щодо цього та інших питань, наприклад, відносно розв'язки енергетичної проблеми, то все одно підтримуватиме кандидатуру президента Картера на другу каденцію. Як відомо, спостерігачі часто вказують, що Кеннеді може бути найповажнішим конкурентом Картера на номінацію Демократичною партією в 1980-му році.

Оприлюднюючи свій плян, сен. Кеннеді заявив, що плян був би примусовий, тобто охоплював би всіх мешканців ЗСА, і забезпечував би їм повну лікарську та шпитальну опіку. Протягом першого року, тобто 1983-го, кошти цієї програми здоровельного забезпечення покривали би частинно федеральний уряд (приблизно 28,6 більйона долярів), стейтові та міські уряди, а також працедавці (біля 11,4 більйона доля-

(Закінчення на стор. 4)

В. Мороз зустрінеться у Вашінгтоні з американськими законодавцями і представниками преси

Вашінгтон. — У четвер і п'ятницю, 17-18-го травня, Валентин Мороз прибуде сюди на ряд заплянованих зустрічей з представниками уряду ЗСА, сенаторами і конгресменами та з кореспондентами американської преси. Підготовою цих зустрічей займається Український Конгресовий Комітет Америки та його Інформаційне Бюро у Вашінгтоні.

У четвер перед полуднем В. Мороз матиме зустріч і короткі розмови з членами спеціяльної Комісії безпеки і співробітництва в Европі, що її очолює конгресмен Данте Фасселл. У пополудневих годинах він зустрінеться з представниками уряду ЗСА. Від год. 4-6-ої по полудні В. Мороза вітатимуть на Капітолю деякі сенатори і конгресмени під час прийняття, що його влаштовує Інформаційне Бюро УККА. В. Мороз плянує подякувати цим американським законодавцям за їхні заходи в справі його звільнення та за їхнє відстоювання прав людини.

У п'ятницю, 18-го травня, від год. 12-ої до 2-ої по полудні відбудеться зустріч Мороза з представниками американської преси, радіо і телебачення у приміщеннях Нешенел Пресс Биллінг.

Увечері цього дня, перед концертом Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, який відбудеться в год. 7:30 веч. при 201 Веллі Брук Др. в місті Сілверспрінг, Мд., Мороза вітатимуть представники української громади у Вашінгтоні.

Туреччина узалежнює вживання Америкою літаків „Ю-2" від згоди Москви

Анкара. — Міністерство закордонних справ Туреччини, яка є членом Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), поінформувало уряд президента Джіммі Картера, що американські розвідувальні літаки типу „Ю-2", завдання яких було б перевіряти чи Совєтський Союз додержується постанов нового договору про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), зможуть перелітати над Туреччиною тільки під умовою, що Москва погодиться на це.

Повідомлення турецького уряду заскочило Вашінгтон, бо договір САЛТ II передбачає, що існуватиме „взаємоперевірка", а крім того Америка не вимагає, щоб літаки „Ю-2" вилітали із турецької території, але з Кипру.

Узалежнення полетів розвідувального літака „Ю-2" від згоди Москви може ускладнити справу законопроєкту, що його тепер розглядає Конґрес і який пропонує військову та економічну допомогу Туреччині.

Крім того, заява турецького уряду може збільшити вже і так досить поважну опозицію серед сенаторів ЗСА до САЛТ II, які вважають, що Совєтський Союз не додержуватиметься постанов договору, якщо ЗСА не матимуть відповідних способів перевірки. Сенат мусить ратифікувати договір двома третіми голосів.

Як відомо, з уваги на повалення влади іранського шаха Мохаммеда Різи Пагleві, ЗСА втратили дві розвідувальні бази на території тієї близькосхідньої країни, з яких раніше перевіряли, чи СССР додержується постанов першого договору про обмеження атомової зброї (САЛТ I) з 1972-го року і плянували перевіряти, чи Москва додержуватиметься нового договору САЛТ II, що його в половині червня цього року у Відні, Австрія, мають підписати президент Картер і совєтський лідер Леонід Брежнєв. Тому, що ЗСА втратили ці дві бази, то Департамент оборони плянував вживати розвідувальні літаки типу „Ю-2".

Ґ. Вінс вніс прохання на право азилю в ЗСА

Ст. Олбанс, Вт. — Згідно з повідомленнями американських пресових аґенств, український баптистський пастор Ґеорґій Вінс, який понад два тижні тому прибув до ЗСА з СССР з чотирма іншими політв'язнями, вніс формальне прохання до уряду ЗСА уділити йому право азилю.

Ґ. Вінс, який під цю пору перебуває в Міддлбирі коледжі у стейті Вермонт, виповнив відповідне подання у справі азилю під кінець тижня в іміґраційних бюрах округи Ст. Олбанс у Вермонті. Речники бюра заявили, що вони негайно розглянуть прохання Вінса.

Л. МАЙСТРЕНКО ДОПОВІДАТИМЕ В ЛМКЛЮБІ

Ню Йорк, Н.Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що у п'ятницю, 18-го травня ц.р., в год. 7:30 вечора, у приміщенні цього Клюбу при 136 Друга евеню, доповідатиме Левко Майстренко на тему: „Монументальна архітектура Гетьманщини" (XVII і XVIII сторіччя). Після доповіді, яка буде ілюстрована прозірками, відбудеться дискусія.

Мирон Куляс став членом Стейтової Леґіслятури

Стоять (зліва): спікер Стейтової Асамблеї Вілліям Редмонд, д-р Юліян Куляс — міський комішенер та голова Української Демократичної Організації, стейтовий асемблімен — Мирон Куляс, асемблімен Джон Мадіґен, голова Демократичної більшости в Асамблеї та суддя Р. Вайнер.

Спрінґфільд, Іллиной. (Е. Б.). — У середу, 18-го квітня ц. р., Мирона Куляса, замешкалого в Чікаґо, заприсяжено на члена Леґіслятури Стейту Іллиной. Акт заприсяження перевів суддя Окружного Суду Р. Вайнер. Мирона Куляса, на це становище призначила Демократична партія — на місце Майкл Нардулі, який зреґнував із цього посту, коли його обрано на радного міста Чікаґо.

Мирон Куляс — донедавна екзекутивний директор Української Щадниці „Певність", є головою Управи Осередку СУМ ім. П. Павлушкова та активний у Відділі УККА, де він займав пост голови Конференції Молоді. Це досягнення української громади в Чікаґо треба завдячувати активності Українсько - Американської Демократичної Організації Стейту Іллиной, головою якої є адв. Юліян Куляс, Комішенер Людських Взаємин міста Чікаґо, та старанням повітового комішенера та комітімена Матея Бєщата.

У Чікаґо є традиційно домінатна Демократична партія, тому можна припускати, що українець номінований Демократичною партією, матиме більші можливости постійного заступства у Стейтовій Леґіслятурі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії).

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Боротьба за ратифікацію САЛТ II

В середу минулого тижня, серед загального піднесення у Білому Домі, державний секретар ЗСА Сайрус Венс і секретар оборони Гарольд Бровн повідомили, що ЗСА й СССР узгіднили всі умови договору про обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II) після сімох років затяжних переговорів. Вже наступного дня президент Джіммі Картер подав до відома — з неприхованим задоволенням, — що він і Леонід Брежнєв підпишуть цей договір під час вершинної зустрічі у Відні, Австрія, в днях від 15-го до 18-го червня.

Немає сумніву, що церемонія підписання САЛТ II відбудеться з не меншою „помпою", як і підписання САЛТ I у Москві в 1972 році, але й немає сумніву в тому, що боротьба за ратифікацію цього нового договору в Сенаті ЗСА буде більш завзята, як сім років тому. Очевидно, що таких проблем не матимуть кремлівські верховоди, бо їхні рішення, як правило, приймає „одноголосною мовчанкою" Верховна Рада СССР. На щастя в Сенаті ЗСА, ситуація дещо відмінна. Це не означає, що САЛТ II не буде ратифікований, але заки це станеться, то ця фаза комплексного договору перейде основну перевірку не тільки на форумі Сенату, але й в пресі та в ширших колах громадськости.

Очевидно, президент Картер та члени його уряду, як і його прихильники в Капітолю, роблять всі можливі заходи щоб САЛТ II був ратифікований якнайшвидше і то в узгідненій представниками ЗСА і СССР формі. Деякі політичні спостерігачі уважають, що настоювання президента Картера на прийняття договору у незмінній формі якраз насторожує деяких сенаторів консервативних і ліберальних поглядів. Такі сенатори, як Джейк Ґарн, Генрі Джексон і Говард Бейкер уже висловили застереження до такої тактики Білого Дому, заявивши раніше, що деякі умови договору не є сприємливі для них, бо дають перевагу Москві. Не можна не погодитися з сенатором Бейкером, який твердить, що власне після підписання САЛТ I Совєтський Союз почав наполегливо озброюватися, випродукувавши нові ракети, нові літаки і чи не найбільш потужну воєнну морську фльоту в світі. І ніяк не можна відкинути твердження сенатора Ґарна, який сумнівається в те, що СССР погодиться негайно знищити 100 ракет чи бомбовиків, заморожуючи цей тип зброї до 2,400 згідно з договором. А ще більш трудно повірити, що СССР зменшить число вже готових до вистрілу ракет до 2,250 в 1981 році.

Справа, отже, не тільки в сухих цифрах і датах, але й в кредибильності СССР та можливостях ЗСА точно слідкувати за додержанням Москвою умов договору. В цьому відношенні в Сенаті ЗСА є різко поділені думки, зокрема після знищення підслухових станцій в Ірані та дуже небезпечної ситуації в Туреччині, де скрайньо-ліві елементи, не без допомоги з-за кордону, тероризують американських вояків, які обслуговують одинокі ще підслухові станції. Існують також сумніви щодо ефективности засобів перевірки, наприклад, сателітів в просторах, бо Совєтський Союз, згідно з твердженнями Пентаґону, вже раніше зумів їх зневтралізувати. Отже питання перевірки додержання умов договору Совєтським Союзом буде одним з найбільш конечних в дебатах над ратифікацією САЛТ II, для якої треба згоди двох третіх сенаторів.

З уваги на цілий факт застережень до пропонованого договору, навіть найбільш оптимістичні кола Вашінґтону передбачають, що дебати в Сенаті затягнуться принаймні до кінця цього року. В основному Сенат має до вибору чотири альтернативи: він може прийняти або відкинути договір в цілості, запропонувати зміни або додатки, які опісля ЗСА мусіли б узгіднити з СССР, або повернути договір назад до президента Картера з інструкціями внести побажані зміни. Під цю пору, як твердять політичні спостерігачі, договір не одержав би потрібного числа голосів. Можливо, що сенатор Бейкер найкраще з'ясував ситуацію, коли він сказав, що САЛТ II слід розглядати в контексті загальної політики ЗСА у відношенні до Совєтського Союзу з уваги на його еспансивні дії на всіх континентах світу. Беручи це до уваги, як і відомий факт, що Москва ніколи не додержується підписаних нею договорів, не можна допустити до того, щоб САЛТ II зменшив майбутню потужність ЗСА до перестарілого арсеналу, в той же час даючи нагоду СССР стати мілітарною надпотугою число один. Це справа першого порядку.

Валентин Мороз

„ВСІ МИ З'ЄДНАНІ ВЕЛИКИМ ТРИЗУБОМ"

(Промова на зустрічі з українською молоддю і громадянством, яка відбулася 5-го травня ц.р. в Ню Йорку)

Дорогі друзі. Молода українська громадо! Я в великому боргу перед вами. З першого дня свого побуту тут я ні від кого не бачив стільки теплоти, як від молодих українців. І кожний раз я мав почуття вини, що можу відповісти вам похапцем і бігти далі. Сьогодні я сповнюю свій довг, сьогодні я цілий день з вами. Світ ще не розпався для мене на компоненти, світ ще не став звичайним, світ ще не став для мене спокійним. У мене досі перед очима червоне українське вишиття біля готелю Плаза. Бувають моменти, які залишаються на ціле життя і формують ціле життя. Перша половина мого життя була сформована двома прапорами на Рівенщині під час проголошення української самостійности в 1941 році. Ці два українських прапори в рідному селі збереглися на ціле життя, давали вогонь витерпіти і перемогти.

Те, що я побачив у перший день приїзду до Ню Йорку, червоне вишиття, червоні сорочки українських дівчат були як вибух вулкану на сірому тлі Ню Йорку. Я вже тут два тижні, але це все у мене весь час перед очима. Я бачив дуже багато зборів комсомолу, я сам керував комсомолом, але ніколи не бачив і сотої долі того вогню, того завзяття, яке я побачив в малому гурті української молоді. І там уже біля готеля Плаза, побачивши стільки вогню в молодих українських очах, я сказав собі: Москва програє битву за Україну!

Я ще не знав скільки є членів українських молодечих організацій, я ще не знав скільки самих організацій, але для мене було досить побачити вогонь в очах, для мене було досить побачити цю температуру горіння молодого українського життя, я побачив, що це вже перемога. Я писав про квітку серед снігів, тепер я зрозумів, що справжня квітка серед снігів, то ви, молода Україна в Америці. Я думав, що привіз із собою візу на в'їзд в Америку, тепер я зрозумів — це акт капітуляції, акт капітуляції підписаний КҐБ! І справа не в тому, що звільнили одну людину, а тисячі в неволі. Клаузевіц, великий стратег сказав, що армія яка відступає мусить нанести хоч маленький, але смертельний удар, хоч маленькому, але відділові ворогу, нанести найменший укус найменшому звірові, алеж тій зграї, що є ворогом. І зрозумів, чому мене так щиро вітали, люди вітали свою перемогу, бо був розбитий стереотип.

Я одержую багато листів, і от в одному листі одна українська жінка пише: „Мій чоловік казав, що Мороза ніколи не випустять". Москва створила дуже сильний стереотип, і що той мур, який вона створила, є непробивний. І тепер ми бачимо, що цей мур можна пробити. Ви вітаєте не особу, ви вітаєте свою перемогу. Часи змінилися, імперія має тріщини і найкращий символ, це історія із моєю працею „Замість останнього слова". Доки я приїхав сюди я не знав, що це таке, коли ж я взяв у руки, я побачив, що це моя заява до прокуратури, заява передана органам влади. І от навіть серед влади знайшовся хтось, хто випустив це на волю. Чи можуть вони вже надіятись самі на себе?

То не образа для старших, коли скажу, що саме молодь українська внесла найбільше вогню в місію за моє звільнення, за звільнення всіх українських політв'язнів. І я побачив, що та світова тенденція — це вибух активности української молоді. Хто читає наше слово, той знає, що в останні роки в Польщі більша частина праці робиться молодими в українській громаді. В Україні рух 60-70 років — це результат діяльности української молоді, молодого покоління, покоління Симоненка. Найкраще сказав про це український поет Вінграновський: „Ми знову є, ми пізні, найпізніші, що наросли з худеньких матерів у саду порубанім, вулкани дивляться з-під наших юних брів."

Українська молодь в усьому світі — це великий вибуховий потенціял. І наше завдання злучити його — молодь в Україні і молодь у вільному світі — в одну велику силу.

Не вірте, коли вам кажуть, що молода Україна комуністична. Що ви бачили комуністичного в віршах Калинця, в його віршах про державний вітер з Галича. Що ви бачили комуністичного у віршах Стуса. Молода Україна є національна, молода Україна, що збудилася не може бути іншою. Нас обманювали і вас обманювали. Нам казали, нам писали, що на українських маніфестаціях в Америці збираються по три чоловіки, що в українських громадах в Америці є по три чоловіки. Хай вони почують по радіо „Свобода" скільки нас тут, коли ми заспіваємо наш гимн. Хай вони почують скільки нас, коли на майбутній маніфестації під їхньою амбасадою скажемо звільніть Шухевича!

І ми тут не самі. Нас вітає литовська громада, естонська громада, білоруська громада, нас вітають болгари, хорвати, німці, мадяри. Нас вітає голова міста пан Кач. Нас вітають панове конгресмен Фіш і Мезвінський. І пан Грін.

Скільки можуть вивести на вулицю вони, ті, що видають за совєтські гроші „Українські вісті" в Ню Йорку. Де вони знайдуть українську молодь, щоб стала під їхні прапори. Ця маніфестація доказ української сили, відповідь на те, що пише совєтська преса.

Я ще раз повертаюсь до квітки, великої квітки серед снігів. Так, ви молода Америка, молода Україна в Америці — це чудова квітка, що виросла на чужому ґрунті. Я ще раз підкреслюю квітка серед снігів. Ми пройшли великий іспит пеклом, ви пройшли великий іспит раєм. Іспит раєм часом буває трудніший ніж іспит пеклом. Америка з її ґігантизмом, з її добробутом, з її філософією, яка каже, що всім треба переплюватися в „казані", могла багатьох духово знищити, але вона не могла знищити Україну. Українці залишаються добрими американцями, залишилися українцями. Молодь в сучасному світі велика проблема, ми знаємо про акселерацію, про конфлікт поколінь. Ми знаємо, що молодь, яка не має мети, стає страшною, деструктивною силою. Молодь — це ніжний інструмент, молодь може дати або щось чудове, або страшний антисвіт. Ми знаємо про великий варваризм, який несе молодь без мети. І ми бачимо, що молодь, яка захоплена великою національною метою — це золота мелодія. Я досі не можу опам'ятатися від здивування, що може бути стільки чистого вогню в очах, може бути стільки чистого горіння в молодих душах. Той спалах щирости і горіння української молоді, яка зустрічає мене в Америці, це найчестіше і найсвятіше, що я бачив в своєму житті.

Коли вас спитають, коли був заснований I Інтернаціонал, багато, хто скаже в 1864 році К. Марксом. То не правда. Перший Інтернаціонал був заснований під Перекопом в 17 столітті. Великий лицар Іван Сірко, який мав 69 битв, із них виграв 68, зробив вдалий похід на Крим і вивіз із собою багато українських полонених. І ось, коли всі вертали, коли вже були під Перекопом, коли заяснів на горизонті Дніпро, знайшлися 600 чоловік, які сказали: „Ми хочемо повернутися в Крим, там ми звикли, там нам добре, там теж люди". Дуже засмутився і задумався Іван Сірко і сказав: „Нечай вертають". І коли ці люди — 600 чоловік відійшли, він послав сотню козаків і наказав всіх порубати. Він не кінчав академій, але він добре знав, як появився інтернаціонал — треба рубати. То не була фізична втрата 600 чоловік, але то була духовна зараза. Тому, що коли допустити таку філософію, що все одно де жити чи на Україні, чи в Криму. Що все одно, де

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Косик

МОСКВА НА ШЛЯХУ ДО ТЕПЛИХ ОКЕАНІВ

[2]

Москва опановує життя країни

В Афганістані зросло незадоволення не лише в наслідок внутрішньої політики нового уряду, але й через опанування росіянами життя країни. До недавна там було біля одної тисячі „совєтських дорадників". Сьогодні їх вже є 5,000! Почалася практично безсоромна „русифікація" країни. Замінено національний прапор на червоний, Афганістан проголошено народною республікою. Партія потворила всюди ячейки і поволі взяла під свою контролю все населення. Створено організацію комуністичної молоді. Все зробиться на зразок того, що існує, чи точніше — існувало в СССР за часів Сталіна.

Російські дорадники опановують економію і життя країни. Наприклад, 175 дорадників працює в міністерстві видобування земних багатств, 110 в міністерстві плянування, 107 в міністерстві народної освіти тощо. В армії працює 1,000 дорадників. Останньо пресові повідомлення говорять навіть про присутність в Афганістані совєтських частин. Більшість летунських баз країни знаходяться в руках росіян.

У наслідок такої ситуації в країні розпочалися бунти й заворушення, які перемінюються в справжнє повстання проти влади комуністів і проти росіян, проти совєтської присутности в Афганістані. Можливо, що між тими російськими дорадниками є й українці. Хоча, властиво, Москва в цьому випадку спирається часто на тих, що походять з мусулманських республік СССР.

Вирізують совєтських дорадників

Афганці часто воювали проти чужого панування. То ж і тепер вони ставлять опір. Згідно з інформаціями журналістів, за останніх шість місяців вони забили понад триста російських дорадників. Про часті вбивства афганських партійних активістів нема що й говорити, вони їх убивають, де можуть. Опанувавши місто Герат, яке знаходиться в сусідстві до Ірану, афганці схопили велике число російських дорадників і їх прямо помордували. Афганці з гордістю розказували французькому журналістові з „Ле Фіґаро": „В Герат, афганці відрізували росіянам носи, вуха, секс, і щойно потім вбивали. В Нурістані відчиняли животи і випускали кишки, в Пактія поволі палили їх живцем..." Від себе цей журналіст додає, що „русифікація Афганістану не йде легко". Афганці вбивають теж жінок і дітей совєтських дорадників.

В Нурістані бої продовжуються. Населення підтримує повстанців, бо вони боряться в ім'я ісляму. Заворушення в Герат зачалися звичайною маніфестацією, до якої долучилася частина ґарнізону. Вкоротці маніфестанти почали громити все, що совєтське: автомашини, будинки, магазини тощо. В цих околицях зброю не трудно дістати. Маніфестанти скоро були озброєні. Створився навіть провінційний тимчасовий уряд, який кинув гасло: „Смерть урядови, що продався росіянам, смерть росіянам!" Один західній дипломат твердить, що до Кабуль привезли з Герату дев'ятьдесят три труни помордованих совєтських громадян.

Похід Москви до теплих океанів буде її коштувати мабуть дуже дорого. Але вона правдоподібно не зречеться свого пляну. Щоб краще зрозуміти ситуацію, варто додати, що населення Афганістану складається з кількох етнічних груп: паштунців, які завжди були пануючою групою, таджиків, монголів, узбеків, туркменів, нурістанців та інших. Влада звичайно спирається на паштунців (40 відс. населення) і змагає до „паштунізації" інших. Однак, тепер повстали і говорять про „святу війну проти атеїстичного уряду" не лише інші етнічні групи, але й паштунці.

Нова афганська влада, на чолі якої стоять марксистський доктринер Гафізуллаг Амін, прем'єр-міністер теперішнього уряду, та промарксистський реформатор Нур Мугаммад Таракі, президент Революційної ради, твердить, що її підтримує 98 відсотків населення країни. Західний журналіст, який подає цю вістку, її заперечує і додає, що влада мабуть говорить лише про 98 відс. тому, що 2 відсотки населення знаходиться в тюрмах і концтаборах.

При допомозі „національно-визвольних рухів"

Репресії комуністичної диктатури в Афганістані жорстокі. Багато людей втікає за кордон. У Пакістані є вже понад 40,000 втікачів, там знаходяться центри підпільних організацій, які діють на території Афганістану. Ситуація комплікується тим, що Паштуністан поділений поміж Афганістаном і Пакістаном, тому втікачі знаходять в Пакістані не лише звичайну людську допомогу, але й збройну (табори, де вишколюють партизан тощо). Це вже є перші наслідки політичної гри Москви й її підвладних в Афганістані, метою якої було підтримати справу

(Закінчення на стор. 5)

Без коментарів

(Друкуємо уривки з листів з України. Хоч мова не завжди нормативна, але вона зберігає безпосередність і дає уявлення, як там говорять).

(-оклю-) Я отримала другу посилочку, але не могла скоріш повідомити, бо на цей час я дуже захворіла. Три тижні погано себе почувала, потім пішло на поправку. За посилочки безмежно, безмежно вдячні. Все нам сподобалось. Пластинки [платівка] відмінні, це дуже гарний подарунок був тому, хто мене лікував. Ми їх слухали й зробили запис на тейп. Тепер часто слухаємо на магнітофоні.

27 жовтня 1978

• • •

Тільки чомусь мої листи до тебе дуже невчасно приходять, або зовсім десь губляться. Я тобі дуже часто пишу.

Ти уяви собі пакунок ішов півроку! Всі речі такі чудові, що в ніжки тобі треба вклонитися за такі розкішні подарунки. Тільки трохи не повезло з джінсами: у них немає усіх якостей, які повинні вони мати. По-перше, джінси повинні бути такі грубі, щоб могли самостійно стояти. По-друге, не мають етикеток, що вони зроблені в США, видко в дорозі загубились. Пластикові квіти гарні. Ти розумієш, які мені потрібні, бо квіти тепер краще, ніж хусточки.

10 серпня 1978

• • •

...А суконка... Ой, аж згадати важко. Вона не та, що Ви посилали. Так запевняє Н.М. Стара, вигоріла на сонці, брудні рукава, комір. А головне — вся в дірочках. Їх і не заштопаєш і не залатаєш. І заплатила я 35 карб. Ну нічого, що ж робити, як „купуєш кота в мішку". Комусь так сподобалася Ваша суконка, що не змогли розстатися з нею. Всякі ж люди й працівники є на світі: одні чесні, інші — ніяк.

28 серпня 1978

• • •

Повернувшися додому, я з Танею часто ходжу до театру, до кіно. Намагаємося наверстати зимовий час. До нашого міста на гастролі приїхав полтавський театр. Будемо надіяться, що не раз його відвідаємо. Вартість квитків по нашій пенсії: по 60 копійок пристойні місця. От розписалась! Хочби цей лист прийшов вчасно, а не блукав місяцями. Цілуємо тебе міцно.

6 червня 1978

Ганна Черінь

ЧОТИРИ СТОЛИЦІ

[1]

Після Гаваїв — що?

Звичайно, можна поїхати до Вермонту або на свіжий солоний вітер стейту Мейн. А хіба погано в Вісконсин Деллс? Непогано. Навіть після Гаваїв.

Але людину манить далечінь, екзотика, малодосяжне, а то й недосяжне. Наприклад, Україна...

Справу наших вакацій вирішила інфляція. Як оси, задзижчали навколо нас чутки, що доляр в Европі впав уже так низько, як тільки можна уявити: за обід у Парижі, що дорівнює якістю нашій „Пондерозі", кажуть, треба заплатити 25 долярів. Склянка кави нібито коштує два доляри. Так що треба їхати, поки ще світ клином не зійшовся... Цікаво, між іншим: якщо „Пондероза" справді така дорога, як там французи та італійці з голоду не мруть?

— От якраз матимеш нагоду сісти на дієту, — завважив мій чоловік.

— Ти також, — відпарирувала я.

Він погодився, що чекати не варт. Але коли я спробувала слово провести в дію, мій чоловік натиснув на гальма:

— Чого вже аж так поспішати? Може, якраз на той час випаде чиєсь весілля або, не дай Боже, похорони, тож не випадає нам ніби втікати?

Коли, нарешті, я його затягла до аґенції, виявилось, що вже нема місця на туру, що нас цікавила. А на якусь підміну ми не згодились.

— Може наступного року... — зідхнули ми обоє: я з великим жалем, а чоловік — з полегшею.

Але за пару тижнів наша аґентка зателефонувала до нас і сповістила, що місце знайшлося. Вона більше за нас була зацікавлена, щоб ми таки поїхали! Отож, поспішно подали заяву на пашпорт і внесли завдаток. Пашпорта довго не було, бо пошта якраз готувалася до страйку, то вже на той рахунок сповільнили темпи праці. Нарешті, за два тижні до від'їзду, пашпорти з'явилися. Мій чоловік, інспектор, перевірив, чи все в документах гаразд (я б ніколи цього не зробила). Так і є! В його пашпорті замість „Паньків" написано „Раньків". Всього одна невеличка помилка, перша літера прізвища.

— Може, так і поїдемо? Хто там буде придивлятися?

— А як у готелі нам місця не дадуть? Ти ж знаєш, що там усе за абеткою... А то ще й шпигунство під чужим прізвищем пришиють...

Вранці телефоную до Пашпортного бюра. Таке мене зло взяло, так мені захотілось лаятись! Відповідає якийсь сонний голос. Пояснюю, в чім справа.

— Чекайте хвилинку: я знайду його картку.

Канцеляристка по тім боці телефону шукає картку мого чоловіка десять хвилин, п'ятнадцять... А я сиджу по цім боці й серджуся, бо нема як її покликати й сказати: „Дурепо, ти ж мабуть шукаєш під „П", але не знайдеш, бо треба шукати, через вашу помилку, під „Р"...

Нарешті вона обізвалась і голосом, спокійним, як у мерця, сказала, що такого „діла" вона не має. Але під „Р" вона досить скоро знайшла.

— Пришліть пашпорт, і днів через десять отримаєте новий пашпорт.

— Вже нема часу.

— Ну, то прийдьте до бюра.

— А скільки це забере часу?

— Пів дня. Бо треба виправити рекорди скрізь, також і в Вашінґтоні.

На прощання я все таки сказала їй „комплімент":

— Як ви там працюєте, що таке-от виробляєте?

— Кожний може зробити помилку...

— Не таку, як це! — Відрубала я й повісила слухавку.

Нарешті, настав час від'їзду. Пашпорт виправлено, хоча чоловік запевняв мене, що мало не виправили з „Паньків" на „Ранкін", але він вчасно прислідкував.

Почали збиратись — це важко. Маршрут Париж-Рим-Атени — Лондон обіймає чотири різні клімати, різні за звичаями країни... Кажуть, що американських туристів одразу пізнають по одежі й сміються з них — навіть із того, що жінки здебільшого в штанях (але „джінси" — в порядку, їх можна не тільки скрізь носити, а й продати з зиском). Я штанів і в ЗСА не люблю носити, хібащо в мороз, то взяла одну пару (на випадок морозу). А так — брала гарні сукні, щоб не посоромитись перед паризькими модницями, бож я репрезентую не так уже ЗСА, як Україну. Валізи вибрали невеликі й легкі, а наш тур великодушно подарував нам червоні торби з назвами туристичної компанії, щоби робити собі рекляму, а нам збитки, бо через ті торби одразу було відомо, що ми — туристи. А туристів належиться одверто або скрито обдурювати натягати. Як почали ми перевіряти: „Взяв те?" — „Взяла це?" — аж голова заболіла. Одне не забули: рожеві окуляри. Без цього на вакації їхати не можна.

Найтяжчий етап наших мандрів — це дістатися до аеропорту. Але, хоч це й важко, та для читачів нецікаво. Одним словом, дісталися. До Ню Йорку їхали самі, а на Кеннеді-летовищі пересіли в „чартер", де всі пасажири належали до нашої тури, хоч і не всі мали той самий маршрут.

У літаку вже панувала вакаційна атмосфера. Ми належали до тієї меншости що їхала до Европи вперше (те, що ми „звідти" прибули, в рахунок не йде, та й коли то воно було!) Ми сиділи тихенько, виглядали з вікна на хмари, що сходили, як на дріжджах, і прислухались до розмов:

— Ви були в Римі?

— О, так, двічі. Один раз із моїм першим чоловіком, а потім з другим... Ні, здається, то було з четвертим...

— А в Парижі?

— Аякже ж... Максім, Фолі Бержер, Мулен Руж...

— А в Греції?

— О так, ми там чудово повечеряли в Форумі, на самім вершечку Капрі...

Ми засміялись, бо матрона забрехалась, але співбесідниця й не розібрала. Серед туристів були „ґешефтярі", що їздять не так на оглядини, як щоб щось купити або продати; скупіші звірялись один одному, як вони будуть „бити інфляцію": дехто прихопив із собою консервів, порошкової кави, сухарів...

Настала ніч, і після вечері ми поснули. Не встигли виспатися — вставай, народе: в Парижі вже ранок, і наш літак скоро приземляється. Годинник треба переставити на шість годин наперед (а якщо рахувати від Чікаґо, то й на сім). Наш годинник показував 1:30, але стюардеса сказала нам „Ґуд монінґ" і подала сніданок, бо за паризьким часом було вже 7:30 ранку.

Таке „чудо" буває на Великдень у нашій церкві, коли об 11:30 парафіяни зі свічками тричі обходять навколо церкви, а тоді, о 12-ій співають „Христос Воскрес", і починається утреня. Перехід з „учора" в „сьогодні" буває раптовим...

Париж гребе гроші лопатою

Ранок. У Парижі 48 градусів за Фаренгайтом. Наш літачок прошив хмару й швидко пішов униз. Зачервоніли руді черепиці паризьких дахів, і нас прийняв гостинно головний аеропорт Орлі. Чекаємо на автобус. Мій чоловік, звичайно, не може тратити дорогого часу:

— Ти тут постій (еге, з різними клумаками, що ми, в додаток до наших валіз, понабирали). — А я побіжу нагору та зроблю пару знімків.

Я так і знала. Як тільки він відійшов, нас покликали й повели кудись. А людей навколо — непрохідний натовп! Ціла інвазія туристів. Не знаю, чи тримати очі на нашій провідниці, чи шукати чоловіка. Чоловік таки ближчий, тож якось із клумаками пробую його шукати. Нема. І провідницю вже згубила. Сунусь до виходу — через дорогу стоять десятки автобусів, але котрий із них наш? Треба спочатку знайти автобус, упросити, щоб без нас не їхали, може й клумаки десь примостити, а тоді вже шукати чоловіка, що має властивість завжди десь дітися!

Знайшла один автобус. Питаюся, чи їде до такого готелю. Так. Поклала речі, кажу, що йду чоловіка шукати. Вийшла, а кондуктор за мною:

— Я помітив на ваших речах наличко з зеленим колом, а тут їдуть ті, що з червоним. Це не ваш автобус.

(Продовження буде)

„ВСІ МИ З'ЄДНАНІ..."

(Закінчення зі стор. 2)

жити серед своїх, чи серед татарів, тоді виникає страшна філософія вседозволености. Для чого Україна, для чого рідна мати, скрізь однаково. Тоді повна деградації всякої особистості і повна деградація того, що називається людиною. Добрі то були часи, тоді інтуїція казала І. Сіркові і ту інтуїцію не могли збаламутити жадні теорії. Потім часи змінилися, і дехто вже соромиться і каже: не треба інших дратувати, не треба називати себе націоналістом. І мені це казали, я відповідаю сьогодні: Я гордий тим, що я націоналіст!

Не бійтеся називати себе націоналістами. Ніколи не пристосовуйтеся і ви виграєте. Нехай ненаціоналіст ховає від мене, що він ненаціоналіст. Я ховатися не буду. Я не боюся мати ворогів, бо хто їх має, той має багато друзів. Ми повинні не ховатись, а розбити стереотип, який накинула Москва Америці. Ми повинні навчати Америку, що націоналізм, то не нацизм. Хай Москва шукає нацистів в себе. Гітлерівські табори були збудовані за московським зразком. У Москві табори були раніше ніж в Німеччині. Коли гітлерівські бомби падали на Ковентрі, у Москві кричали браво. Москва разом з Гітлером поділила Польщу. Треба шукати старих нацистів у Москві, а не серед українців.

Не бійтеся, коли вам скажуть про вашу обмеженість, коли вам скажуть, що ви цінуєте свій народ найбільше на світі. Це не гріх бути таким обмеженим. Я знаю, що всі люди рівні — це говорить мій розум. Але разом з тим, я знаю, що мій народ найкращий. Мій народ — окраса землі! Тільки народ, який повірив у свою найвищість, у свою місію, може піти в своє майбутнє, як переможець, може бути будівничим, а не матеріялом, не глиною.

Не дайтесь намовити себе на таку теорію, що скоро буде атомна війна і немає значення до якої нації належимо. Багато було таких теорій. Єговісти вам скажуть, що скоро буде Армагедон і теж нації не мають значення. Інші вам скажуть, що з'явились якісь літаючі тарілки і це найважливіше, а нація немає значення. Всю історію були такі теорії, на це ми повинні відповісти: нація — це золота брила, яка не розміняється на дрібні моменти розрахунків. Світ в якому не було б України, може не існувати. Мене не задовільняє просто фізичне існування моє і моїх нащадків. Філософія аби вижити — це тваринна філософія. Я хочу, щоб мої нащадки були українцями і на ніякий інший варіянт не згоджуюся. І якщо, хтось каже, що асиміляція це природна річ, то нехай він асимілюється разом зі мною, а не я з ним. Так асиміляція була завжди, але в ній були завжди сильні і слабі: ті, які асимілюють і ті яких асимілюють. Будемо серед сильних, що є будівниками, а не матеріялом!

Може бути надмірний матеріялізм, надмірний ідеалізм, але любов до свого народу ніколи не є надмірною! Не бійтеся любити свій народ аж надто сильно. Це найсвятіше почуття — любити свій народ! Перед вами молодими українцями є особлива місія, відтоді, як уже виграємо бій, як засяє над Києвом синьо-жовтий прапор, буде ще одна велика битва — битва духова. В Україні маємо особливе завдання як Святослав. Колись Святослав завойовував степ, завойовував Дике поле між Дніпром і Дунаєм. І робив з нього Україну. Тепер в Україні Дике поле, Москва створила в Україні велику духову пустиню. І це наша місія іти в Україну і будувати Україну духовно, робити з Дикого поля духовну Україну. Це місія молодих українців — готуйтесь до неї вже зараз, вживайтесь в це почуття відповідальности, привчайте ваші плечі до тягару. Готуйтесь бути лицарями Святослава! Я тверезо дивлюсь на речі, я знаю, що є в Америці багато молодих українців байдужих до України. Є багато молодих українців, які ще не збудились. І тому я сьогодні закликаю вас до практичного чину. Колись в Україні був висунутий лозунг у спорті: „один плюс один". Це означало, як ти займаєшся спортом, то агітуй ще одного, щоб він займався також спортом. І я сьогодні хочу, щоб цей лозунг був застосований до великої святої мети, як ти збудився — збуди ще одне молоде українське серце.

Добрий ентузіязм, добра щирість, але найкращим є практичне діло. Поставимо собі сьогодні завдання подвоїти кількість молодих українців у наших молодечих організаціях. Один плюс один, збуди ще одне українське серце!

Я в Америці небагато днів, але вже більше чуток ніж днів, що я належу до такої то партії, до такої то організації. Відповідаю всім: я належу до вічної, невмирущої української партії, яку заснував гетьман Мазепа. І яка має на своєму прапорі напис:

„Нехай вічна буде слава,
Же през шаблі маєм права".

У програмі цієї партії написано: покладаємось на живі почуття, а не гасла, вірмо голосові крови, а не теоріям. Пам'ятаймо, що всі українці то одна кров, що вся Україна — одне велике серце. У програмі цієї партії написано: збудуймо спочатку Україну, а тоді будемо сперечатися, що краще — соціялізм чи націоналізм, ліві чи праві, монархісти чи республіканці. Будемо мати Україну — будемо мати все, тоді кожна доктрина і теорія буде крутити колеса в нашому млині, буде мати в собі будівничих. Доки немає української держави, доти будь-яка найкраща теорія буде на користь чужинцям, буде деструктивною силою. Я прийняв би в Україні будь-який уряд, під будь-яким кольором, аби він був українським, аби він стояв на позиціях самостійництва. Я цілком схвалюю лозунг поляків, які в Польщі кажуть: „Нех бендзє червона, альбо бяла, аби існяла", тобто хай буде червона чи біла Польща аби існувала. Кольори змінюються — лишається нація! Але справа в тім, що в Україні тепер немає уряду, в Україні є адміністрація. Урядом в Україні є КГБ. І тому смішно виглядає дискусія, чи є УССР спадкоємцем національного уряду. Тому немає сенсу дискусія, яким шляхом будувати Україну — революційним чи еволюційним. Ясна річ, що зараз закликати до збройної боротьби в Україні — це був би злочин. Це означало б дати Москві змогу винищити всю свідому Україну. Але скільки б не вели культурницької праці, скільки б ми не вели комбінацій, врешті врешт на вулицю повинні вийти люди в однострої зі зброєю в руках і довершити справу.

Не біймося вчитися у большевиків, не біймося вчитися у Леніна, який казав: „ніяка влада не впаде, доки її не скинуть". І тому я з тими, що в одностроях — це майбутнє України! Мої погляди не є ліві, але це не означає, що відкидаю українську молодь лівих поглядів. Немає лівої і правої молоді — є українська молодь! Молодь це світ, який ще треба збудувати. І моя найгарячіша мрія — це зробити так, щоб вся молодеча лава, яка тут є українська, ніколи не розпадалась, і так в єдиному пориві рушила на Київ, коли прийде великий час. Я з великою радістю побуваю в усіх молодечих літніх українських таборах, якщо мене запросять. Без різниці, які організації керують тими таборами.

Всі ми з'єднані великим Тризубом. Ми українці маємо чудовий герб. Тризуб — це символ дерева життя. Це дерево українського життя, яке нікому не вдалося зрубати. Наш святий Тризуб має тепер нову символіку: нову триєдність: нація, віра і право людини мати гідне місце в світі! Будьмо різних поглядів, але у межах духового українства, сперечаймося, але не йдім за розумом до чужинців. І навіть, як сваримося, навчімся сваритися так, щоб не було сварки.

Кожний вибирає власну дорогу, дуже різні дороги людські, але пам'ятаймо, що вибираючись в дорогу мусимо взяти з собою три великі речі: синьо-жовтий прапор, святий Тризуб і святе велике гасло: Смерть імперії — свобода Україні!

ПРИВІТ ВАЛЕНТИНОВІ МОРОЗОВІ!

Яр СЛАВУТИЧ

МОРОЗ

Ти стоїш, одержимий рухом;
За тобою — борців ряди.
Ясновидче, могутнім духом
До звитяги веди, веди!

Ти скеровуєш юнь, повсталу
На Кремля смертоносну сприть.
Заморожуй Москви навалу,
Щоб дознала, як день дзвенить!

Ти, катований по в'язницях,
Знемагаєш тортур льохи.
Поражай озвірілих, ницих,
Нездоланним торуй шляхи!

Розгортає потужну повість
Твій лункий, святоюрський змаг,
Валентине, народу совість,
України новітній стяг!

Із книги „Зібрані твори, 1978".

З МАНІФЕСТАЦІЇ-ЗУСТРІЧІ З В. МОРОЗОМ В БРАЄНТ ПАРКУ, НЮ ЙОРК

Молодь уважно слухає слова Валентина Мороза

(Світлила Рома Сохан-Гадзевич)

Молодечі організації вітають Валентина Мороза

(Р. С.-Г.)

ЗСА і Китай підписали торговельний договір

Кантун, КНР. — Хуаніта М. Крепс, секретар Департаменту Торгівлі в уряді президента Джіммі Картера, підписала минулого кінця тижня декілька торговельних договорів з Китайською Народною Республікою, які охоплюють майже всі ділянки торгівлі, включно з продажем Китаєві технологічних апаратів, проти чого протестували деякі сенатори і конгресмени ЗСА.

Виступаючи на бенкеті, який в її честь влаштував Революційний Комітет провінції Квандонг, п-і Крепс заявила, що дотепер осягнено порозуміння у таких ділянках: виміні науковими і технологічними досягненнями між обидвома країнами; обміні науковцями і технологічними спеціялістами; спільних дослідах атмосфери; поширенні і збільшенні торгівлі різнорідними товарами.

Підписаний Хуанітою Крепс договір відкриває тепер двері для приватного бизнесу і започаткування розмов з метою підписання сепаратних договорів між Китаєм і великими корпораціями ЗСА, а також летунські лінії матимуть можливість домовлятися із китайським урядом про врегулювання повітряних безпосередніх ліній. З китайської сторони договір підписав міністер торгівлі Лі Гвіанг з участю заступника прем'єр-міністра Денг Шіяопінга. Треба припускати, — кажуть економічні спостерігачі, — що уряд ЗСА розглядатиме тепер можливість надання Китаєві статусу упривілейованої держави в торговельних справах. Минулорічний експорт ЗСА до Китаю становив суму 824 мільйони долярів. В тому часі ЗСА імпортували китайські товари на суму 324 мільйони. В цьому році ЗСА надіються продати Китаєві товарів вартости 1,250 мільйонів долярів й імпортувати на суму 400 мільйонів. Товарообмін може збільшитись, якщо в рахунок будуть входити технологічні винаходи, наприклад, компютори, метеорологічні апарати тощо.

Раджер В. Сулліван, речник Державного департаменту, у розмові з кореспондентами, назвав підписаний американсько-китайський договір найбільшим дотеперішнім досягненням у відносинах між З'єднаними Стейтами Америки і Китайською Народною Республікою. Договір, на його думку, був конечно потрібний не тільки для ЗСА, але в першу чергу для Китаю у його намаганнях перебудови китайської індустрії і модернізації сільського господарства. „Ми також, — заявив Сулліван, — мусимо наздігнати втрачене".

Совєтська й сателітна преса покищо здержливо висловлюється про китайсько-американський торговельний договір, якщо не враховувати минулотижневого коментаря у совєтській пресі, розісланого газетам агентством ТАСС, у якому говориться про нові небезпеки з приводу бажання західних імперіялістів продавати КНР новочасну технологію.

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ТУІА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — Товариство Українських Інженерів Америки — Відділ у Філядельфії влаштовує Наукову Конференцію на тему: Український інженер та його успіхи. Конференція відбудеться в неділю, 20-го травня ц. р., в год. 5-ій по полудні у приміщенні Філії Українського Католицького Університету при 7911 Вайтвуд ровд (Елкінс парк). У програмі: інж. С. Чорпіта — відкриття, інж. С. Процюк — „Шляхи успіхів українського інженера", д-р Л.Онишкевич — „Вклад українських вчених в астронавтику", інж. Л. Яцкевич — „Степан Тимошенко — вчений світової слави". Модератором буде д-р О. Біланюк. До участи організатори запрошують членів наукових та професійних товариств та українське громадянство.

ВИСТАВКА ТВОРІВ ОМЕЛЯНА МАЗУРИКА ТА АРКИ ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИН У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Пластове Плем'я „Перші Стежі" влаштовує виставку картин Омеляна Мазурика з Парижу і графічних творів Арки Оленської-Петришин із Ню Джерзі, що проходитиме у Пластовому Домі у Філядельфії, Па. при 5146 Північ 10-та вул. У п'ятницю, 18-го травня ц.р. у 8-ій год. веч. відбудеться формальне відкриття виставки, а виставка триватиме до неділі, 20-го травня включно. У суботу та неділю виставку можна оглядати від год. 11-ої ранку до 6-ої вечора.

„ЗА ПОВНИЙ РОЗВАЛ КРИВАВОЇ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ!"

РЕЗОЛЮЦІЇ З НАГОДИ МАНІФЕСТАЦІЇ — ЗУСТРІЧІ МОЛОДІ З В. МОРОЗОМ У НЮ ЙОРКУ

1. Тому, що російські шовіністи реалізують політику тотальної русифікації України, проводячи безоглядний терор проти української духовности в небувалих розмірах, щоб знекоренити українську націю через цілковиту русифікацію педагогічних навчальних закладів, вузів народних шкіл і так не допустити до знання української мови, здійснюючи штучне творіво, т. зв. совєтський народ, тобто, російську супернацію, і видвигаючи російську мову, як мову панівного народу на примусову у штучно насаджуваній совєтсько-російській культурі, насильно просуваючи її у школи, літературу, масові комунікаційні медія і колонізуючи Україну росіянами, щоб так прискорити створення російської супернації, жорстоко розправляючися з кожним, що відважиться ставити найменший спротив цій безглуздій шовіністичній політиці Москви;

2. Тому, що ескаляція терору і переслідування української і других поневолених націй, через загострення денаціоналізації, через насильно накидувану русифікаційну винищувальну політику терору має здійснювати заплянований програму лінгві-, етно-, культуро-, ґено- і націоциду, щоб знищити поневолені народи, як передумову завоювання світу;

Ми українська молодь і громадянство вітаємо звільнення Валентина Мороза з далеких сибірських концтаборів і в'язничного поневіряння і апелюємо до волелюбних урядів усіх вільних країн світу, на чолі з Президентом Америки Джіммі Картером, щоб докласти всіх зусиль і вжити якнайбільше пресії на російську комуністичну тоталітарну імперію, щоб довести до звільнення всіх українських політв'язнів, та в'язнів інших поневолених народів, а перед усім Ю. Шухевича, Л. Лук'яненка, М. Тихого, М. Руденка, Є. Сверстюка, І. Геля, о. В. Романюка, І. Світличного, М. Плахотнюка, Святослава Караванського, Ірину Сеник, Ігоря та Ірину Калинців, В. Чорновола, борців за волю і незалежність свого народу та за духові надбання нації, а зокрема, щоб вплинути на звільнення всіх бійців ОУН-УПА, що були засуджені на жорстокі кількадесятирічні засуди і ще сьогодні караються по тюрмах і концтаборах; та припинення русифікаційного націовбивства, що в своєму жорстокому примінені знекровлює біологічну і духову субстанцію української нації.

Тому, ми закликаємо волелюбний уряд ЗСА і уряди всіх країн вільного світу підтримати національно-визвольну боротьбу українського народу за свою Українську Самостійну Соборну Державу і повний розвал кривавої російської імперії на незалежні національні держави.

„ДИТИНА — СКАРБ НАРОДУ"

ЗВЕРНЕННЯ

СВІТОВОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОГО РОКУ ДИТИНИ ДО УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

У програмі Українського Року Дитини ставимо на першому місці оборону української дитини в Україні. Така була думка діячів цього Року, така була вимога українського загалу, висловлена на III Конгресі Вільних Українців у листопаді 1978 року у Ню Йорку. Вимога є оправдана, якщо глянемо на долю нашої дитини однаково з сучасної, як історичної перспективи. Коли стаємо на сторожі душі сучасної дитини в Україні, яка зазнає релігійного і національного переслідування, то в історичному минулому не можемо забувати голодові геноциди років 1921-1933-1946 із смертю мільйонів українців, у яких діти були першими й найчисленнішими жертвами. Ці знищення-голокости заслуговують не лиш на відмічення в історії, але й на вшанування пам'яті їхніх жертв.

Український Рік Дитини є тією рамою, в яку слід вкласти це вшанування в усіх країнах поселення, згадати в молитвах і дії невинних мучеників, які страждали і вмирали лиш тому, що були українськими дітьми. Світова Комісія Українського Року Дитини просить присвятити Замученим Дітям одну з неділь місяця червня 1979 року. У поодиноких місцевостях відслужити заупокійні Богослуження, а відтак відбути зустріч громадянства з участю дітей, з відповідною для події програмою. Також зложити пожертву на Освітньо-Допомоговий Фонд Українського Року Дитини, який призначений на допомогу потребуючим українським дітям.

Про це відмічення повинен довідатися і міжнародний світ. Тому подбаймо заздалегідь про відповідну інформацію для інших народів та етнічних груп.

Просимо Українську Церкву з усім її духовенством обняти провід у церковних Богослужбах, Крайові Комітети Українського Року Дитини, Місцеві Осередки діяльності, школи, організації, товариства і пресу взяти активну участь в акції „Замученим Дітям".

При таких спільних зусиллях наш голос дійде і в Україну і до окупанта, який повинен ще раз довідатися, що пам'ять народу є довговічна, а його спроби заховати історичну дійсність — даремні.

За Світову Комісію УРД

Ірина Пеленська, голова — Христина Навроцька, заступниця

Зустріч пластунів сеніорів у 30-річчя основання станиці і осередку праці уладу пластунів сеніорів в Ню Йорку

Зустріч пластунів сеніорів у 30-річчя основання Станиці і Осередку Праці Уладу Пластунів Сеніорів у Ню Йорку

Ню Йорк (О. К.). — У квітні ц.р.,тут у Пластовому Домі відбулися сходини-зустріч членів ОП УПС з нагоди 30-річчя існування Осередку Праці Уладу Пластунів Сеніорів на закінчення святкувань 30-річчя Пластової Станиці в Ню Йорку.

Голова Осередку Праці Сеніорів пл. сен. В. Процик привітав зокрема сердечно і перелічив усіх, що на протязі останніх 30-ох років очолювали той Осередок. Першим головою був пл. сен. Ярослав Падох, обраний 14-го вересня 1949 року. Далі головами були такі пластуни сеніори: Іларіон Домбчевський, Іван Близнак, Роман Рогожа, Лев Попович, Володимир Савчак, Галина Носковська Гриняк, Михайло Данкевич, Христина Навроцька, Володимир Дармохвал, Михайло Юзенів, Богдан Кузишин, Василь Сосяк, Павло Дорожинський. В цьому році головою є Володимир Процик.

Пл. сен. Тиміш Білостоцький поділився споминами про двох голів Осередку Праці УПС в Ню Йорку, які вже відійшли на Вічну Ватру пл. сен. Володимира Дармохвала і Лева Поповича. Коротку, але глибоку аналізу завдань пластунів сеніорів у пластовій організації і в українській громаді дав пл. сен. Роман Рогожа, сам також один із голів Осередку, а сьогоднішній голова Станичної Ради.

Врученням підвищень ступенів і признань за працю сеніорам із Пластової Станиці Ню Йорку, як теж спільною знимкою закінчено цей вдалий та приємний вечір.

Присутних було біля шістдесят сеніорів між ними голова Головної Булави УПС пл. сен. Дада Франкен, голова Крайової Булави УПС пл. сен. Вячеслав Вишневський і інші співробітники, і члени Пластової Станичної Старшини в Ню Йорку під проводом станичної пл. сен. Ірини Куровицької. Серед численних учасників зустрічі, зокрема вітали пл. сен. Юліяна Ревая з його недавнім вісімдесятиріччям, співаючи йому многоліття.

Розмовами за перекускою, продовжували пластуни сеніори свої спомини про працю ОП УПС і Станиці в Ню Йорку та ділились думками на майбутнє.

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В ПОШАНУ СВ. П. Д—РА МАТВІЯ СТАХОВА

Ню Йорк, Н. Й. — Секція історії України НТШ-А у співпраці з управою Наукового Товариства ім. Шевченка та Українським Конгресовим Комітетом Америки влаштовують тут, в суботу, 19-го травня ц. р., в годині 4-ій по полудні в приміщеннях Українського Інституту Америки при 2 Схід 79-та вулиця — Урочисту Наукову Конференцію в пошану св. п. проф. д-ра Матвія Стахова. У програмі: проф. д-р П. Стерчо — відкриття, проф. д-р М. Чировський „Наукова діяльність Матвія Стахова", д-р В. Верган — „М. Стахів, як публіцист і журналіст", проф. д-р П. Стерчо — „М. Стахів, як політичний і суспільно-громадський діяч", проф. д-р Василь Лушів — „М. Стахів, як людина". Після Конференції скромна перекуска.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО КУЛЬТУРУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

З великою приємністю я читав раніше у „Свободі" слушні зауваження Галини Шепко про помилкове вживання таких слів, як: „конвенція", „витайте", „ненадійний". („Про чистоту мови".) У відповідь на статтю Галини Шепко з'явилася в „Свободі" стаття В. Барагури „Про слово „конвенція". Автор твердить, що в українській мові слово „конвенція" має багато значень. Таке твердження — помилкове. В латинській мові це слово означає: зближення, зустріч, народні збори, угода, договір, виклик на суд. В англійській мові основні значення цього слова такі: збори, з'їзд, угода, міжнародна угода, звичай, умовність. Але в українській мові це слово має лише одно значення: міжнародна угода або угода між підприємствами. Про це свідчить не тільки академічний словник 1973 р. а й усі інші словники української мови. Заборонений владою Російсько-Український Словник (1924-1933), що виходив за редакцією академіка С. О. Єфремова, академіка А. Ю. Кримського, В. Ганцова, Г. Голоскевича, М. Грінченкової, А. Ніковського та ін., так пояснює слово „конвенція": „договір, угода" (Том 2, вип. 1, стор. 306, Київ, Українська Академія Наук, 1929). У „Словнику чужомовних слів" (автори: І. Бойків, О. Ізюмов, Г. Калишевський, М. Трохименко, Харків-Київ, 1932, стор. 215) читаємо таке пояснення цього слова: „угода, порозуміння між державами в господарчо-організаційній справі". Артем Орел у 1-ій частині свого „Словника чужомовних слів" (Ню Йорк, 1963, стор. 446) подає такі значення цього слова: „угода, договір, тимчасова угода між підприємствами..., міжнародна угода в спеціальній справі. В „Енциклопедії українознавства" (Словникова частина. 4. Париж-Ню Йорк 1962, стор. 1568) Слово „конвенція" вживається в такому контексті: „Як придунайська країна УССР підписала 18.8.1948 конвенцію про режим судноплавства по Дунаю". У цій статті згадуються також конвенції в інших питаннях: конвенції радіомовлення, конвенції про захист культурних цінностей, конвенції про територіяльні води тощо. У 2-ому томі Української Радянського Енциклопедичного Словника (Київ, Академія Наук, 1967, стор. 175) читаємо: „Конвенції міжнародні — одна з назв міжнародних договорів: К.м. здебільшого називають багатосторонні міжнародні договори з питань економічного, технічного, гуманітарного характеру, а також договори про закони та звичаї війни". Словник іншомовних слів Академії Наук (Київ, 1974, стор. 348) дає таке пояснення: „Конвенція — угода, міжнародний договір з якихось спеціяльних питань. Договір між підприємствами в питаннях збуту, виробництва тощо".

У „Словнику соціяльно-економічної темінології" (Київ, 1976, стор. 136) читаємо: „конвенція — дипл." І далі приклади: „конвенція воєнна, конвенція двосторонна, конвенція консульська, конвенція літературна, конвенція багатосторонна, конвенція митна, конвенція монетна, конвенції женевські, конвенції міжнародні".

Отже, ні в одному словнику не зазначено, що слово „конвенція" вживається в значенні „з'їзду". Таким чином, цілком ясно, що під впливом англійської мови американські українці помилково вживають слово „конвенція" у значенні „з'їзд".

В українській мові є багато іншомовних слів, які вживаються не в усіх тих значеннях, в яких ці слова вживаються в латинській або англійській мові. Наприклад, слово „аргумент" у латинській мові має вісім значень, в англійській три значення, а в українській вживається лише в одному значенні — в значенні „доказ". Слово „симпатія" в англійській мові має чотири значення, а в українській одно значення „почуття прихильності". Слово „бар" в англійській мові має п'ять значень, а в українській лише одно значення — „невеликий ресторан". Слово „фікція" в англійській мові означає два поняття: „красне письменство, художня література" і „вигадка". В українській мові це слово вживається лише в значенні „вигадка". Слово „мітинг" в англійській мові має два значення: 1. зустріч, 2. масові збори. В українській мові це слово має лише одно значення: „масові збори". Слово „комфорт" в англійській мові означає „втіху, заспокоєння" і „побутові вигоди". В українській мові це слово має лише одно значення — „побутові вигоди". Слово „чемпіон" в англійській мові означає: спортсмен-переможець, борець, захисник, оборонець. В українській мові це слово вживається лише в першому значенні. Слово „офіцер" в англійській мові має два значення: службовець, особа, що належить до командного складу армії. В українській мові це слово має лише одно значення. Слово „партія" в англійській мові має такі значення: група людей, об'єднаних спільними політичними поглядами, гурток читачів, вечірка. В українській мові слово „партія" вживається лише в значенні політичної партії, а не в значенні „вечірки". Так само й слово „конвенція" в українській мові має лише одно значення — значення міжнародної угоди або угоди між підприємствами.

Петро Одарченко

Сен. Кеннеді...

(Закінчення зі стор. 1)

рів), але праццвці мали б право відтягати малу частину до своїх вкладок від заробітних платень робітників. Сума, яку платили б робітники, не могла б перевищувати 4-ох відсотків їхньої заробітньої платні.

Сенатор Кеннеді заявив, що мешканці ЗСА платять „астрономічні суми" за лікарську та шпитальну опіку, а в той самий час громадяни великої більшости країн Західньої Европи охоплені крайовим здоровельним забезпеченням.

Кеннеді представив свій плян Сенатові,а в Палаті Репрезентантів цей самий плян внесе демократичний конгресмен Генрі Ваксман із Каліфорнії.

Щодо пляну Білого Дому в тій же справі, то президент Картер ще не передав його Конгресові. Проте, в кінці березня Джозеф Каліфано, секретар здоров'я, освіти і суспільної опіки, заявив, що законопроєкт Президента не представлятиме собою „всеохоплюючої" програми здоровельного забезпечення, бо на думку Президента, законодавці під сучасну пору не погодилися б на таку програму, і тому Білий Дім плянує вводити її „крок за кроком". Секретар Каліфано зазначив, що „перша фаза" цього пляну коштувала б від 10 до 15 більйонів долярів, почала б діяти в 1983-му році і за головне завдання мала б запевнити, що пенсіонери і менш заможні громадяни одержували б належну медичну опіку, яка, однак, не була б надмірним фінансовим тягаром для них чи їхніх родин, як також мала б гарантувати належну медичну опіку всім, які не мають задовільного приватного забезпечення здоров'я „гелт іншуренс").

Між іншим, хоча плян сенатора Кеннеді передбачає, що уряд, працедавці і частинно робітники покриватимуть кошти програми здоровельного забезпечення, то адміністрування цією програмою буде в руках приватних забезпеченевих фірм. Це саме передбачає плян Білого Дому.

КВЕЦЬКО ХОЧЕ ВИЇХАТИ...

(Закінчення зі стор. 1)

дещо тенденційні, залежно від світогляду і переконань авторів. І мемуари не без суб'єктивности. Але незалежно від усіх тих недомагань, історія має велике навчальне і виховне значення. На жаль, в наш час, історію політично й ідеологічно оброблюють. Від такої сваволі вона втрачає об'єктивність, науковість. Якщо та чи інша книжка розрахована на некритичного читача, то її можуть сприйняти так, як вона написана, або критика буде тільки формальна, неістотна. Але коли читач вибагливий, коли він має знання фактів, то гостра критична аналіза неминуча. Вона, як правило, має неофіційний характер. Об'єктом критики стає не тільки видавнича продукція, але й все життя навколо. Як кажуть: чим далі, тим більше!

Діяпазон моєї критичної оцінки дійсности був дуже широкий. Це виявлене у серії критичних статтей самвидавного журналу. Ця моя діяльність не могла залишитися довго непомітною. Вона була припинена 21 березня 1967 року — й по нинішній день. За той час чимало води поплило, чимало моїх поглядів переглянено, зважено, оцінено, переоцінено ... (нерозбірливе), але бажання розібратися самому в процесах і явищах суспільного життя не затерлося, не минуло, а це найголовніше для кожної людини. Кожна людина повинна бути собою — людиною індивідуальною і, якщо це можливо, яскравою.

А в усьому іншому здібність людини пристосуватися до умов, до ситуації, допомогла і мені створити собі у цих ненормальних умовах той психічний і моральний мікроклімат, який робить життя стерпимим і навіть цікавим, незалежно від його одноманітности й убогости.

Не одні тільки ілюзії, але й щоденне життя плекають надію на краще майбутнє, а час скорочує і наближає до неминучого кінця термін позбавлення свободи, який би довгий він не був. Залишилося вже й не так багато — три роки, а потім — заслання. Кожний рік наближає до неминучого кінця — це тішить і рівночасно лякає. Бож скорше чи пізніше прийдеться починати життя немов би від початку, починати рахунок від зера. І тоді напевно обізветься тягар прожитих років і, навіть якщо вони прожиті недаремно, то все одно виникнуть неминучі труднощі, які не легко буде подолати. Допомогти в такій ситуації зможе тільки життєвий досвід. Зі звичної для звичайного обивателя життєвої колії я вибився, думаю остаточно. У кожному випадку, існуючий суспільний світ буде дивитися на мене як на чужинця від якого всі відцуралися. Це зрозуміле.

Здаючи собі справу з такої можливости, я все більше призадумуюся над тим, щоб скористати з права відречення від громадянства. Добре, що такий закон вийшов. Після відбуття терміну, напевно буде можливість виїхати. Це було б цілком логічно і справедливо: „зрадив" в батьківщину, то найкраще буде відректися від батьківщини, як і вона від мене. Такі мої міркування. Час може внести різні поправки. Не тільки евреї але й багато росіян, виїхали.

Новий рік перебув дуже гарно — краще, як усі минулі. Вночі полінувався встати зустрічати прихид Нового року, але вдень зустрів Новий рік традиційним, у наших умовах, міцним чаєм. Вечором — також. Коли додати, що дивився фільм, то відсвяткував насправді. На дворі під Новий рік був великий уральський мороз. Зима цього року холодна. За огорожою, в лісі, стоять у зимовому одязі ялинки. В білому пухнатому снігу, на морозі, вони виглядають вевичаво, чепурно й гарно. Люблю ліс.

Ще коли я був вдома, в Карпатах, любив ходити по горах на лижвах,подихати снігом, чистим гірським повітрям. Тоді я вчителював у рідних селах Долинського району, в місцевостях де народився і де прожив велику частину свого життя. На Уралі я теж не новачок. Понад двадцять років тому в Пермі я відбував військову службу. А двадцять років пізніше повернувся до Перми, але вже в арештанському вагоні. Так міняється життя, його цінности і настанови, його поняття і сприймання.

Тільки минув Новий рік, а вже почалися різдвяні свята. Від друзів і рідних дістав святкові листівки. Різдво в умовах неволі має своє значення і сенс. Людина знаходить в Богові вищу мету, зміст і призначення свого земного існування, бо тільки Господь Бог надає людському життю змісту, краси і спрямованости. У кількох словах важко це все висловити. Мабуть кожна людина повинна власним досвідом збагнути, що для неї є головним шляхом і ідеалом життя. У якісь мірі людина пристосовується до всіх тих вимог, які диктує їй життя, і своїм талантом і здібностями впливає на його хід і кінець. Звичайно, треба тільки мати на увазі, що тут потрібне мінімум, щоб людина могла жити нормальним людським життям, щоб мала реальну можливість впливати на життя, на події життя, на поведінку людей, що її окружують...

Ще раз дякую за бандеролю, яка прийшла в сам час. До побачення.

5 січня 1979

Дмитро"

ЗВЕРНЕННЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

неминучості ми переконані. Для нас вона є певною мірою живою реальністю, бо ідею її ми носимо в серці, бо її духом і її потребами овіяне все наше життя."

Він кличе українців не припиняти боротьби за неї, кажучи, що „Ми занадто шануємо ціну крови, яку пролляли наші незабутні й яка безперестанку до наших днів ллється в Україні, щоб не схилитися перед їхніми могилами й не додержати тих заповітів, що вони їх перед своєю смертю або фактом самої смерти — найбільшої жертви для вітчизни — переказали нам".

Петлюра розумів потребу української держави для життя українського народу як конечну необхідність. „Дорога вона для нас — та держава українська — і по спогадах історичних і тими забезпеченнями, що їх вона може одна тільки дати для вільного і всебічного розвитку генія українського" — каже він.

Петлюра вказує на ворога нашої державности й нашу остаточну й єдину ціль: „Між царською Росією і комуністичною для нас немає різниці, бо обидві вони являють собою тільки різні форми московської деспотії та імперіялізму. Ідеал державности української не може бути втиснутий у вузькі межі федерації, конфедерації, тим більше автономії, ні з Росією, ні з ким би то не було."

Для нього; „Ми є органічною частиною нашого народу, живемо одними думками, як і вся наша Батьківщина."

Доціннюючи важливість війська для здобуття і закріплення української держави, він вимовно пригадує українцям, що „Українські мечі перекуються на рала тільки тоді, коли гасло — Незалежна Держава Українська — перетвориться в дійсність і забезпечить отому ралові можливість зужитковувати рідну плодючу землю з її незчисленними багатствами не для потреб третього або другого з половиною чи якого іншого інтернаціоналу, а для устаткування і зміцнення власного державного добра й збагачення рідного народу. Отже: не забуваймо про меч; учімося міцніше тримати його в руках..."

Стріли большевицького агента в Парижі 25-го травня 1926 року перервали нитку життя Симона Петлюри. У Парижі, а опісля в Роттердамі й Мюнхені намагалася Москва прикоротити змаг українського народу до волі й державности. Але, вбиваючи подвижників української державности, Москва не змогла вбити невідкличного, за всяких умов живого й незламного рішення українського народу змагати до відзискання своєї волі й незалежности. Коли прийшов слушний час, боротьбу українського народу за волю і державність проти двох хижаків, на двох фронтах продовжувала славетна Українська Повстанська Армія. Ця боротьба не припиняється і сьогодні: її продовжують серед жахливого гніту сини й дочки українського народу — Нескорені. І ця боротьба за українську державу продовжуватиметься аж до перемоги...

Цього року проминає 100 років від дня народження Симона Петлюри. Цього сторіччя не святкуватиме явно поневолена Україна. Святкуватимуть його в своїх серцях свідомі українці в Україні й відмічуватимуть його явно й величню українці у вільному світі.

Українці вільного світу! Згадаймо величню й достойно світлу постать борця за українську державність, Симона Петлюру й згадуючи його, скріпім нашу постанову, відновім нашу присягу перед масстатом поневоленої, але нескореної України — працювати, боротися і перемагати з українським народом, щоб українська держава стала дійсністю, щоб український народ став господарем на своїй землі. Єднаймося однією ідеєю волі й державної незалежности українського народу. Допомагаймо всюди й за всяких обставин нашою працею, жертвою і боротьбою звільнити український народ і відбудувати українську державу, про яку мріяв, за яку боровся і поляг від куль ворога смертю вояка-героя Симон Петлюра. Нехай держава українського народу стане ціллю і конечністю кожного нашого дня, нехай її здвигнення стане нашою помстою і перемогою над ворогами українського народу.

Президія Секретаріяту СКВУ

Квітень 1979

Д-ра Михайла Снігуровича...

(Закінчення зі стор. 1)

віровизнань та маніфестація на „Гріні" в центрі міста із зложенням вінка під памятником воїнів на полі героїв, що впали за волю України. В час маніфестації промовляв посадник міста Ню Гейвену Франк Лог.

В цьому діловому році зібрано найбільшу досі суму на Український Народний Фонд (Біля 3,000 дол.) та на СКВУ (біля 500 дол., разом із жетонами). Тут не вчислено збірку, яку перевела УК Церква. Голова та члени Управи Відділу стояли в постійному контакті із визначними провідниками американського політичного життя. Голова також взяв активну участь у Третьому Світовому Конгресі Вільних Українців як делегат Централі УККА.

Після короткої дискусії Загальні Збори уділили абсолюторію уступаючій Управі із признанням і подякою за проведену роботу. Внесок поставив заступник голови Контрольної Комісії Володимир Береза, який теж відчитав письмо від перешкодженого неприсутнього голови КК дир. Миколи Кошака.

На внесок В. Гачкевича та д-ра Туркала Загальні Збори перевибрали Управу Відділу на наступну каденцію в такому складі: д-р Михайло Снігурович — голова, проф.д-р Іван Телюк — заст. голови, д-р Ярослав Туркало — заст. голови, Гнат Андрусишин — секретар, сотн. Іван Стратичук — скарбник і референт УНФ, Корнель Креховецький — імпрезовий референт, Ліда Фіцалович, Орися Марків, Григорій Гіна, Осип Червак і Роман Попель — члени Управи. Контрольна Комісія: дир. Микола Кошак, Володимир Береза, Василь Гачкевич. Товариський Суд: мгр Олег Микетей, мгр Михайло Бойко, інж. Ярослав Зінич. На початку Загальних Зборів вшановано однохвилинною мовчанкою членів Відділу, які відійшли у вічність: проф. Івана Гутникевича, Теодора Бродича і проф. Івана Голембйовського.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Заходи для створення світового Об'єднання Буковинських Українців

При нагоді перебувчання в Америці прем'єра УНР в екзилі д-ра Теофіля Леонтія, секретар Центрального Об'єднання Буковинських Українців (ЦОБУ) у ЗСА, суддя Микола Шпитко, 26-го березня ц. р. увечері скликав збори буковинців до Українського Народного Дому в Ню Йорку, на які прибули голова ЦОБУ інж. архітект Іван Жуковський з дружиною, голова Об'єднання Буковинців у Ню Йорку суддя д-р Іван Новосівський, з Пенсильвенії Іван Тащук й ряд нюйоркчан: мґр Нізя Мареш-Джулинська з мужем Карлом, адв. Теофіль Салагор, д-р О. Соколишин з дружиною, о. прот. Іван Ткачук й інші. Після вшанування пам'яті недавно померших буковинців — сл. п. д-р Дениса Квітковського, адв. Адріяна Когута й проф. Івана Лакуста, гостя з Европи привітав від Буковинського Об'єднання суддя д-р І. Новосівський, опісля суддя М. Шпитко попросив до слова д-ра Т. Леонтія, щоб він поінформував про створення Світового Об'єднання Буковинських Українців, що сьогодні є конечною справою, та для вступлення до Секретаріяту СКВУ.

Після, короткої дискусії, обрано Підготовчий Комітет для скликання Світового Об'єднання Буковинських Українців, у який увійшли: д-р Іван Новосівський, суддя Микола Шпитко, мґр Артеміда Мереш-Джулинська, адв. Теодор Салагор й д-р Олександер Соколишин. Д-р Т. Леонтій після повороту до Европи перешле проєкт статуту, який після належного обговорення і правного оформлення буде пересланий всім буковинським організаціям у вільномі світі, для познайомлення із ним й прийняття. Активно, крім Ню Йорку, працюють такі громади — в Торонто — Канада, у Відні — Австрія, в Мюнхені — Німеччина, в Лондоні — Англія й інші. Буковинці видали „Історію Буковини" по-українськи й тепер задумують видати її по-англійськи. Теж Вол. Рибак в Торонті підготовляє для друку збірник спортового т-ва „Довбуш" в Чернівцях й інші. Буковинці в ЗСА видали кілька праць, збирають на Фонд ім. проф. д-ра В. Залозецького й допомагають своїм землякам, де можуть. Слід, на думку д-ра Т. Леонтія, ще подумати над опікою над могилами наших земляків, як барон М. Василько, проф. д-ра В. Залозецького та інших. Після нарад присутні запросили д-ра Т. Леонтія на вечерю до Народного Дому.

Д-р О. Соколишин

МОСКВА НА ШЛЯХУ...

(Закінчення зі стор. 2)

об'єднання Паштуністану, перетворення його в одну політичну одиницю, і у цей спосіб послабити Пакістан.

Ця політична гра Москви, в якій вона використовує існування в державах цього району різних етнічних груп, є дуже складною. З одного боку — гра внутрі самого Афганістану, використовуючи контрадикції, що постають через існування етнічних груп, або в наслідок аспірацій тих, чи інших верств населення. З другого боку, вона зацікавлена зокрема двома етнічними групами, що живуть в Афганістані: паштунцями (або паштуністанцями), які живуть у східній частині Афганістану й західній частині Пакістану, та балючістанцями, які живуть на півдні Афганістану і одночасно в Південному Пакістані й Південному Ірані. Балючістанське населення простягається практично аж до Оманського моря, яке дає безпосередній доступ до Індійського океану.

Можливості гри для Москви великі. Якщо воно не зможе опанувати Пакістан, Тaракі, а за ним і Москва, готові підняти питання створення об'єднаного Паштуністану. У цей спосіб Пакістан, який не дуже прихильний до політики Москви, був би послаблений. Хоч сьогодні відносини поміж Москвою й Пакістаном є куртуазними, пакістанці переконані, що Москва чекає нагоди, щоб реалізувати свій марш до Індійського океану коштом відірвання Паштуністану й Балючістану. Не виключається також можливість афгансько-пакістанської війни, в якій Москва мабуть брала б безпосередньо участь.

Рух спротиву комуністичній диктатурі в Афганістані пов'язаний також із ідеями „ісламської революції" й повороту до ісламських традицій, які голосить революційний рух Хомейні в Ірані. Вже тепер уряд Таракі нарікає, що влада Хомейні в Ірані вмішується у внутрішні справи Афганістану.

Усім цим подіям пильно приглядається комуністичний Китай. Дуже можливо, що він буде змушений розгорнути нову політичну офензиву, щоб не допустити до совєтсько-російської експансії на південь.

Політичні пляни Москви в Азії й методи, якими вона буде їх реалізувати, випливають навіть з документу, що його підписано в Москві наприкінці візити французького президента Жіскар д'Естена. У цьому документі, який совєтська преса називає „Програмою дальшого розвитку співробітництва між Радянським Союзом і Францією на користь розр'ядки і миру", запримічується наступний факт.

Ствердивши, що СССР і Франція надають великого значення „положенням Статуту ООН і гельсінкського Заключного акта про незастосування сили або погрози силою, мирне врегулювання спорів, поважання незалежності, непорушності кордонів, територіяльної цілості, невтручання у внутрішні справи", документ покликається, по відношенні до Европи, на „положення Заключного акта" гельсінкських нарад, тоді як по відношенні до Азії цей же документ говорить про „поважання незалежності, суверенітету і територіяльної цілості кожної держави азіятського континенту, невтручання іззовні у внутрішні справи, право кожного народу самостійно розпоряджатися своєю долею" („Р.У." з 29 квітня 1979).

Право кожного народу розпоряджатися своєю долею пов'язане, очевидно, з національно - визвольними рухами. Москва має на думці використовувати ці рухи для своєї експансії в Азії.

Монтреаль в поклоні Тарасові Шевченкові

Стараннями Української Шкільної Ради Квебеку та під патронатом Комітету Українців Канади, діти Рідних Шкіл і молодь Курсів Українознавства нашої Метрополії під проводом своїх учителів, урочистим концертом відзначили 165-річчя з дня народження та 118-річчя від дня смерти барда України, її генія і національного Пророка Тараса Шевченка.

Концертову програму, що відбулася у дні 18-го березня ц. р., у залі Дому Української Молоді на Роземонті, почали діти „Рідної Школи" ім. митрополита А. Шептицького відспіванням „Заповіту". Відтак містоголова КУК, адв. Микола Насадюк коротким словом відкрив свято.

У виконанні тієї ж школи, під мистецьким керуванням співачки Марійки Чолій, присутні почули оригінальний, музично - вокальний твір дириґентки до слів вірша Т. Шевченка „До Основ'яненка". Музичне оформлення давала оркестра „Дніпрові Хвилі", а — вокальне виконання підсилено гуртком дівчат із Курсів Українознавства з Ляшіну.

Відтак виконано: монтаж із поезій про Тараса Шевченка, в якому брали участь учні Курсів Українознавства при православному соборі св. Софії та їхня учасниця — Катруся Феденко, яка з великим зрозумінням прочитала реферат про життя і творчість Великого Сина України. Пісні „Реве та стогне", „Думи мої" й „Поклін Тобі Тарасе" у виконанні 15-членної мандоліново-гітарної групи під проводом С. Гарасимовича, вірш „Заспів", виголошений рідношкільниками з Лясалю та монтаж „Наш Шевченко", рецитований учнями „Рідної Школи" при ОСУМ, закінчили першу частину програми.

Другу частину концерту виповнено в цілості виставою поеми-містерії „Великий Льох". Усі три дії цього сценічного виступу лучив своїми цінними коментарями постановник цієї поеми мґр Орест Павлів. Завдяки тим поясненням, цей поетичний твір Великого Кобзаря у виконанні нашої молоді, став вповні зрозумілим та близьким численно зібраній публіці. Тому й оплескам слухачів не було кінця.

У грі на сцені взяли участь теперішні і колишні учні Курсів Українознавства Монтреалю: ім. митр. А. Шептицького, ім. Т. Шевченка при ОСУМ та УНО. Дія йшла на тлі великого декораційного полотна, церкви Богдана Хмельницького в Суботові, а для звукового супроводу використано музику Майбороди, з його поеми-опери „Тарас Шевченко". Функцію дикторки сповняла Олеся Коваль, мотто до цієї поеми, „Псалом 43" виголосив Юра Мончак, одягнений в козацьке вбрання, з бандурою в руках, а епілогом був вірш „Суботів", у виконанні Анни Туцької, зодягненої в стилевий стрій Гетьманської України. Постаті трьох душ грали: Наталя Смолинець, Ліда Хомик і Таня Ковалюк, як лірники виступали: Нестор Левицький, Петро Блищак і Тарас Парфенюк, а Ісправником та Вояками були: Петро Зінько, Михайло Швець і Володимир Вусик.

Усі виконавці вив'язались успішно зі своїх завдань, говорили чітко і переконливо, а гарні одяги, вдалі декорації та світляні ефекти додавали їхній юності сценічної краси. Багато праці при шитті костюмів вклали пані: Дарія Савка і Марта Стрілецька та мистець-маляр Ярослав Шкляр, в руках якого була декорація сцени та реквізит. Освітленням займався Тарас Доманчук. Організував ці Шевченківські святкування діловий Комітет під головством енергійної директорки „Рідних Шкіл" та Курсів Українознавства в Ляшіні, п-і Теклі Мороз, яка рівночасно є і головною радною УНС. У склад Комітету входили: о. Захар Ревко і пані: Ольга Гуменюк, Дарія Мурій, Дарія Савка, Галина Сенишин та панове: С. Гарасимович, мґр Орест Павлів, Роман Полюга та д-р Юрій Левицький, голова Шкільної Ради Квебеку.

Цю імпрезу заздалегідь добре оголошувано в радіопрограмі „Український Час" та в церковних тижневиках наших парафій. Програмки були добре виконані та уложені й подано поіменний список виконавців „Великого Льоху".

Цілість концерту була гідним вшануванням нашого Батька Тараса і залишила по собі будуюче, довготривале і творче враження.

Вкінці, відспівавши грімким акордом український національний славень, присутні ще довго обмінювалися думками та висловлювали бажання, щоб цей гурток молоді, який я б назвав „Студією Українського Живого Слова", повторив цю поему в інших дільницях нашого міста, зарепрезентував її в Оттаві і Торонто, щоб безперебійно дальше працював та став зав'язком нашого театру, брак якого так дуже відчувається в Монтреалі.

Усі ми роз'їжджалися з концерту з почуттям гордости і вдячности для юних виконавців програми.

Степан Гарасимович

З діяльности Відділу УККА у Сан Франсіско

Делегати української громади в посадника Сан Франсіско, (зліва): П. Удович, В. Зубрицька, Г. Недашківський, о. А. Микита, посадник цього міста Діяне Фейнстейн, О. Сидорак та С. Маркело

Відділ УККА у Сан Франсіско останньо всебільше розвиває свою діяльність і, не дивлячись на розсіяність українців по різним маленьким містечкам на віддалі 30-50 миль від цього міста цей Відділ зорганізовує українську громаду та переводить велику національну роботу.

Під час святкувань 61-их роковин Державности, делегати Відділу УККА Сан Франсіско відвідали Управи великих міст, як: Сан Франсіско, Сан Хозе та Окланд. У всіх названих містах було проголошено день 22-го січня „Українським Днем" та посадники цих міст видали проклямації.

1-го квітня Управа Сан Хозе проголосила Крайовий Бібліотечний Тиждень, запросивши до участи різні етнічні групи, поміж ним і українців. При великій урочистості виступив посадник Сан Хозе Джанет Гейс та представники етнічних груп які подарували для міста книжки з творчости окремих національностей. Українську групу репрезентувала п-і Люба Бодрук, яка від українців подарувала головній бібліотеці Сан Хозе, Другий том Енциклопедії Українознавства (Перший том був переданий раніше), англомовне видання. Вручаючи цей цінний дарунок на руки п. Гомер Л. Флетчер, в промові п-і Люба Бодрук підкреслила, що це українське видання ще більше причиниться до кращого насвітлення української культури та до більшого вкладу української культури в многогранну культуру американського народу.

Дня 8-го квітня ц. р. Відділ УККА у Сан Франсіско відзначив Роковини Тараса Шевченка, при залі української православної церкви. В цій імпрезі брали участь вірні церков усіх трьох віровизнань української громади у Сан Франсіско — католики, очолені о. Андрієм Микитою, православні на чолі з о. митратом Симоном Шумаковим, та баптистської церкви, що її репрезентували голова Церковної Ради Ч. Недашківський та В. Удович. Доповідь — „Культ Т. Шевченка" виголосив представник української молоді Марко Перехрест, а також у програмі виступили мішаний та жіночий хори під керівництвом Віри Шавлач при акомпаніяменті Анастасії Базальської. Мішаний хор відспівав: „Заповіт" та „Думи мої", а жіночий хор виконав: „Зоря моя вечірняя", „Нащо мені чорні брови". Л. Шулешко-Шумакова по-мистецьки продеклямувала поему Т. Шевченка — „Посланіє". Надзвичайно гарно поставлено інсценізацію драматичної поеми „Сотник" під керівництвом проф. З. Панасенко. Пані М. Мельник дуже гарно продеклямувала вірш „Москалева криниця".

У цілій програмі взяли активну участь наша українська молодь: Оксана Черепенко грала на бандурі та на фортепіяні. Олесь Візір, Н. Маренін, А. Сидорак, Н. Татарко, Б. Бодрук, Ю. Маренін, П. Шмотолоха, Л. Меркело та М. Недашківський, робили інсценізації та читали вірші Т. Шевченка. Від старшого громадянства вийшло побажання, щоби УККА і надалі притягало до активної співпраці нашу молодь.

Закінчено імпрезу відспіванням „Ще не вмерла Україна" у вщерть виповненій залі.

Олексій Кейс

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 1.

Т. Бойчук, Еспаноля	$ 40.00
Т. Мороз, Лящін	30.00
Д-р М. Лоза, Чіктоваґа	25.00
Р. Слободян, Рандольф	25.00
А. Матушевська, Флошінг	20.00
І. В. Янович, Ст. Пол	20.00
Т-во за Патріярхальний Устрій, ПУКЦ, Фенікс	15.00
М. Ганкевич, Чікаґо	12.00
Ф. Е. Флис, Іст Чарлстон	10.70
С. Барабаш, Монтреаль	10.00
С. Р. Долчий, Парма	10.00
М. Зеленюк, Саґінав	10.00
К. Малецька, Сомерсет	10.00
М. Назар, Юніон	10.00
Н. Н. Елизабет	10.00
Е. Парницький, Джерзі Ситі	10.00
Д-р О. Снилик, Лос Анджелес	10.00
А. Турко, Чікаґо	10.00
о. І. С. Хабурський, Вестон	10.00
Г. Кушнір, Коговз	9.90
Н. Гиряк, Картерет	9.00
Н. Підгайний, Бронкс	8.55
М. Крочак, Вайтставн	8.00
Е. Рокіски, Вейн	7.50
Т. Шестак, Піттсбурґ	7.00
І. Головач, Торнгілл	6.00
Е. Мартинюк, Куяґоґа Фоллс	6.00
Б. Таскі, Детройт	6.00
К. Беднарчук, Асторія	5.00
В. Бобиляк, Петерсон	5.00
С. Волянський, Редінґ	5.00
М. Галькевич, Бріджпорт	5.00
П. Гривнюк, Пассейк	5.00
О. Данилюк, Детройт	5.00
В. Доляк, Асторія	5.00
Е. Захарясевич, Вудлин	5.00
А. Кавшан, Філядельфія	5.00
Я. Кукіль, Гартфорд	5.00
С. Лагола, Перт Амбой	5.00
А. Ликтей, Лонг Айленд Ситі	5.00
В. Марчук, Чікаґо	5.00
В. Матіїв, Сомервілл	5.00
В. Мельничин, Френкфорд	5.00
М. Сюма, філядельфія	5.00
І. Цеґелик, Норрістовн	5.00
Т. Цехмістро, Автремонт	5.00
В. Б. Чолій, Йонкерс	5.00
В. Шило, Ґановер Парк	5.00
І. Щупляк, Джерзі Ситі	5.00
І. Безлик, Лоял	4.75
О. Король, Монтреаль	4.20
Н. Гіряк, Картерет	4.00
Е. Маґур, Чікаґо	4.00
Й. Тиравський, Чікаґо	4.00
Є. Явтушенко, Гартфорд	4.00
Д. Заневич, Тандер Бей	3.40
М. Б. Коропецький, Балтимор	3.20
І. Теслюк, Філядельфія	3.20
С. Савчишин, Н. Ванкувер	3.10
І. Ґадзун, Блейрставн	3.00
А. Дарчук, Піттсфілд	3.00
Д. Каліновський, Седдл Брук	3.00
М. Мулінський, Гартфорд	3.00
В. Петюк, Сеймур	3.00
А. Самосій, Трентон	3.00
Т. Тилявський, Рочестер	3.00
Т. Кульчицька, Керґонксон	2.70
Н. Білок, Рочестер	2.20
С. Брезіцька, Ню Гейвен	2.20
В. Данєц, Нюарк	2.20
Д. Калушка, Парма	2.20
А. Крамар, Берґенфілд	2.20
Д. Німилович, Стактон	2.20
М. Чучман, Торонто	2.20
Е. Шафран, Форест Гіллс	2.20
І. Яринюк, Медісон Гайтс	2.20
К. Баралецька, Перт Амбой	2.00
М. Вайда, Стемфорд	2.00
П. Василів, Чікаґо	2.00
І. Курах, Тітусвілл	2.00
М. Мартиненко, Трентон	2.00
С. Мисюґа, Ваяндотте	2.00
В. Михайлів, Честер	2.00
Е. Міщенко, Міннеаполіс	2.00
В. Питльований, Ст. Джанс	2.00
М. Породько, Монтґомері	2.00
Ю. Татарин, Воррен	2.00
А. Гилька, Ню Брітейн	2.00
М. Хариш, Довнерс Ґров	2.00
К. Хомяк, Детройт	2.00
М. Цап, Бріджпорт	2.00
. Осадца-Яната, Бруклин	2.00
Д. Зін, Торонто	1.64
А. Башта, Ст. Джозеф	1.00
М. Курляк, Боффало	1.00
О. Мороз, Клівленд	1.00
Т. Росоляк, Парма	1.00
М. Семянчук, Чікаґо	1.00
В. Чаус, Чікаґо	1.00
Т. Москаль, Кліфтон	.50